

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених

«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»

22 травня 2025 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073:001.891

C91

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26 червня 2025 року)**

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2025 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. політ. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025. 121 с.

22 травня 2025 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти.

До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії та права.

ЗМІСТ
ВСТУП
ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ
НАПРЯМ 1

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЇХ ПРОЕКЦІЯ НА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

Аксьонова Віра Булава Лілія	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ ТА ЇЇ ПРОЕКЦІЯ НА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, ДУХОВНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ	18
Бабіна Валентина Капацина Алевтіна	УКРАЇНА В СУЧАСНОМУ ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРІ: ВИКЛИКИ, ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	23
Козловська Людмила Івахненко Анастасія	ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ДЕМОКРАТІЇ ІРЛАНДІЄЮ У ВІДНОШЕННІ БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ З УКРАЇНИ 2022-2025 РР.	29
Каменчук Тетяна Долгов Нікіта	ПОЛІТИЧНА ТА ПРАВОВА СИСТЕМИ ЯК ФУНДАМЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ	33
Кириченко Євгенія	СТРАТЕГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДОЛАННЯ ГЕНДЕРНОГО ДИСБАЛАНСУ В ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ	37
Малюта Вікторія	СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	40
Малишенко Людмила Голка Яна Пештерєва Ольга	НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО МАЙБУТНЬОГО: ІНТЕГРОВАННИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	43
	СТРАТЕГІЇ КРЕМЛІВСЬКОЇ ШКОЛИ ПЕРЕГОВОРІВ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	47
Приходько Сергій Петраш Ольга	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШИХ ПОВОЄННИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ:	52

9. Центр близькосхідних досліджень (AMES). *Україна та Глобальний Південь: нові горизонти дипломатії. Аналітична записка*. Київ, 2024.
10. Войтенко Т. В. Чорноморська безпека після 2022 року: нові реалії та стратегії для України. *Стратегічні пріоритети*. 2023. № 3(68). С. 115–125.

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ДЕМОКРАТІЇ ІРЛАНДІЄЮ У ВІДНОШЕННІ БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ З УКРАЇНИ 2022-2025 рр.

Людмила КОЗЛОВСЬКА,

кандидат політичних наук, доцент

кафедри політичних наук і права,

Університет Ушинського, м. Одеса

Анастасія ІВАХНЕНКО,

студентка 2 курсу спеціальності 052

«Політологія», Університет Ушинського,

Вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 року спричинило одну з наймасштабніших гуманітарних криз у Європі після Другої світової війни. Внаслідок бойових дій мільйони українців були змушені залишити свої домівки, шукаючи безпеки за кордоном [4, с.62]. Однією з країн, яка відкрила двері для біженців, стала Ірландія. Як член Європейського Союзу, Ірландія взяла на себе зобов'язання захисту базових прав людини, свободи пересування, недискримінації та поваги до гідності кожної особи, що є фундаментальними принципами сучасної ліберальної демократії [6, с.118]. Ця ситуація стала предметом дослідження у рамках сучасної політології, яка аналізує, наскільки ефективно демократичні системи функціонують у кризових умовах [5, с.111]. В цьому напрямку увага політологів фокусується на тому, як держави втілюють задекларовані цінності на

практиці, зокрема в контексті захисту вразливих соціальних груп – біженців [7, с. 246]. Особливої уваги заслуговує Ірландія, як член ЄС, яка забезпечує дотримання демократичних принципів щодо українських мігрантів в умовах масштабної гуманітарної відповідальності. З початку агресії рф в Україну 24.02.2022 р. ЄС активував Директиву про тимчасовий захист 2001/55/ЄС, яка забезпечила українським громадянам право на перебування, працю, освіту, медичну допомогу та соціальні послуги на території країн-членів [2]. Ірландія не лише приєдналася до імплементації цієї директиви, а й продемонструвала ініціативу у прискоренні процедур реєстрації та адаптації [3]. Українці-біженці від війни з рф в Ірландії отримали PPS-номер (ідентифікаційний код), соціальну допомогу, доступ до медичних послуг та освіти без необхідності проходити складну процедуру надання притулку. Такий підхід відповідає класичним ліберально-демократичним принципам, сформульованим у працях Джона Локка, Джона Стюарта Мілля, теоретика демократії Девіда Хелда, ірландського політолога Майкла Кітінга, роботи яких склали джерелознавчу базу дослідження [5; 6]. Принципи класичної ліберальної демократії включають повагу до особистої свободи, рівність перед законом, гуманізм та обов'язок держави захищати гідність кожної людини, незалежно від громадянства. У випадку з українськими біженцями від війни 2022-2025 рр. Ірландія засвідчила, що демократична держава має діяти не лише згідно з правовими нормами, а й моральними принципами відкритості й солідарності [6, с. 98]. Практичним втіленням цих положень в Ірландії стали тимчасові центри розміщення мігрантів-біженців, забезпечено їх харчування, медичне страхування, доступ до освіти та адаптативних курсів англійської мови [7, с. 258]. Попри навантаження на систему соціального забезпечення, держава намагається зберегти баланс між потребами біженців і ресурсами ірландського суспільства. Це є свідченням інституційної спроможності демократії, що особливо цінується в сучасній політичній науці. Але ліберальна демократія має не тільки забезпечувати базові права, а й має створювати умови для участі в суспільно-

політичному житті [1, с.202]. Хоча українці-біженці від війни з РФ мають обмежені політичні права в Ірландії, як приймаючій країні ЄС (відповідно до Директиви про тимчасовий захист 2001/55/ЄС), вони беруть активну участь у громадських ініціативах, культурних та соціально-політичних заходах, допомагають волонтерським та гуманітарним об'єднанням і місіям [7, с.252]. Це сприяє деліберативній демократії, що базується на діалозі між владою та громадянським суспільством [5, с. 224]. В умовах війни РФ в Україні, в Ірландії, попри загальний позитивний фон в соціально-політичній сфері в ракурсі стану відносин між місцевими громадянами – ірландцями, органами державної влади назагал та прибулими мігрантами з України, існують певні виклики [7, с. 259]. Передусім – житлова криза. Ірландія тривалий час стикається з нестачею житла, а поява десятків тисяч українських мігрантів-біженців ускладнює ситуацію. Це спричиняє напруження в окремих громадах, протестні настрої та прояви ксенофобії. Так як демократія – це не лише прийняття рішень більшістю, а й захист прав меншості та збереження соціально-політичної злагоди, то завдання органів державної влади та управління Ірландії впровадити ефективні комунікаційні стратегії, пояснити громадянам цінність солідарності, а також знайти баланс між інтересами місцевого населення та біженцями від війни з України. Влада та громадянське суспільство Ірландії розуміють, що реальна інтеграція українців потребує тривалого часу та ресурсів. Хоч Ірландія на державному рівні забезпечує стартові умови, проте питання культурної адаптації, професійної реалізації та психосоціальної підтримки залишаються відкритими. Ці виклики типові для країн, які діють у межах ліберальної моделі з високим рівнем інклюзії [5, с. 320]. Отже, випробування, що постало перед Ірландією у зв'язку з війною в Україні 2022-2025 рр., стало тестом на здатність демократичної держави діяти відповідно до задекларованих цінностей у кризових обставинах. Ірландія змогла реалізувати основи ліберальної демократії – правову рівність, інклюзію, захист гідності та відкритість до діалогу. Водночас, виявлені труднощі свідчать про необхідність постійного вдосконалення інституцій,

збереження соціальної єдності та глибшої інтеграції політик, що враховують реалії сучасної мобільності та багатокультурності.

Список використаних джерел:

1. Бжезінський Зб. Велика шахівниця; пер. Олена Фешовець. Харків : Фабула, 2018. 288 с.
2. Директива Ради 2001/55/ЄС про мінімальні стандарти для надання тимчасового захисту у випадку масового напливу переміщених осіб та про заходи, що сприяють збалансованості зусиль між державами-членами щодо прийняття таких осіб та розподілу наслідків такого прийому. *Рада Європейського Союзу*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:212:00>
3. Радою ЄС ухвалено рішення про активацію дії Директиви для українців/ Council Implementing Decision(EU) 2022/382,2022,04.04 *Рада Європейського Союзу*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU22006>
4. Сімахова А., Церковний І. Міграційні процеси в Україні в роки війни: соціальний аспект. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 4.(102 С.61-64. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2022-4\(102\)](https://doi.org/10.26642/ema-2022-4(102))
5. Held D. Models of Democracy. Cambridge UK: Polity Press, 1978, 408 p.
6. Keating M. Multinational Democracy: Stateless Nations in the Post-Sovereignty Era. [Oxford University Press](https://www.oxforduniversitypress.com/), 2001, 212 p.
7. Kozlovska L., Voropay S., Moroz V. Migrants in international relations: the practice of social development in Ukraine and the reseiving countries of the EU in the light of the course and consequences of Russian aggression // колективна монографія «Міжнародне співтовариство та Україна в процесах економічного та цивілізаційного поступу: актуальні економіко-технологічні, ресурсні, інституціональні, безпекові та соціогуманітарні проблеми», м. Рига, Латвія, 2024, с. -261

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

V Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених

м. Одеса, 22 травня 2025 року

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо
несуть автори.